

Oponentský posudek

diplomové práce

Ivany HERGLOVÉ

Bavorské kandidatury na český trůn v pozdním středověku a raném novověku

(Ved. práce prof. Bobková, ÚČD FF UK 2007, 98 s. + přílohy).

Práce se zbývá dvěma kandidaturami bavorských Wittelsbachů na český královský trůn v letech 1440 a 1526. V souladu s tím je také práce rozdělena do dvou částí, pojednávajících o těchto kandidaturách odehrávajících se za mnohých odlišných podmínek – a autorka je citlivě registruje. Práce je doplněna poměrně bohatou obrazovou přílohou, genealogickými tabulkami a samozřejmě povinným anglickým resumé a Seznamem pramenů a literatury. Po formální stránce tak splňuje požadavky kladené na diplomové práce na FF UK.

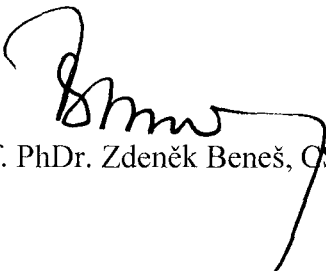
Samotnou látku svého tématu autorka rozčlenila do dvanácti kapitol, včetně Úvodu a Závěru. Po Úvodu zařadila kapitoly analyzující a resumující dosavadní stav bádání a zachycující bavorské-české vztahy ve vrcholném a pozdním středověku. Pak už přechází k vyličení historie obou kandidatur. Oběma věnuje po čtyřech kapitolách (a přesto, že jejich názvy nejsou sobě odpovídající, je struktura obou částí vlastně stejná). Čtenář však rychle postřehne, že mezi oběma částmi jeden rozdíl přece existuje: líčení okolností a průběhu první kandidatury, jejímž „hrdinou“ byl Albrecht III. Mnichovský, je podstatně analytičtější než vyprávění o známějším druhém pokusu, kdy se o český trůn ucházeli Vilém IV. a Ludvík X. Tento rys práci poněkud rozpolcuje na dvě části, což podporuje o odlišné zařazení kapitol o česko-bavorských vztazích: ve druhé části tvoří úvodní kapitolu, naopak u první části je „předřazena“ za samotný úvod. Průběh a okolnosti první kandidatury jsou sledovány i na řadě osobních detailů Albrechtovy osobnosti a průběhu jeho života, které mohly jeho konečné odmítnutí české koruny motivovat, nepřináší druhá část v podstatě žádné informace, jež by nebyly obecně známé z předchozí literatury.

Nad textem práce lze vznést několik dotazů, jež mohou sloužit jako podklad pro diskusi v obhajobě práce:

- Jak charakterizovat Albrechtovo politické jednání: Bylo rozvážné, uvážlivé, opatrnické, rozpolcené? Byla jeho „náprava“ po otcově smrti a popravě jeho – zřejmě nesporně velmi milované první ženy – opravdu tak důsledná, respektive opačně, byl do onoho tragického roku 1435, Albrecht jen „jankovitým“ mladíkem? A do jaké míry se do jeho kronikářských charakteristik mohou promítat klíše, charakteristicky připisovaná úspěšným vládcům?
 - Na s. 36 deklarovaná „úzká souvislost“ mezi odmítnutím české koruny a popravou Albrechtovy první manželky Anežky je potvrzována pouze Arnoštovou nehodou na straubinském mostě při jeho cestě do Chamu (s. 59). Existují ještě jiné indicie pro tento soud? Z textu práce jako přesvědčivější působí motivy politické a náboženské.
 - Připomínkou lze doplnit autorčino uvažování o míře Albrechtovy znalosti češtiny: „dětská“ znalost cizího jazyka dosti rychle mizí – proto je autorčina skepse k míře toho, jak dalece Albrecht v době svého zvolení českým králem česky uměl, zcela oprávněná (s. 49).
- Práce je napsána s dobrou znalostí výchozí informační základny, využívá hojně pramenů, zachází s nimi kriticky a jejich informace zasazuje do později vytvářených historiografických obrazů. Poznámkový aparát je bohatý, vytvořený podle jednotných kritérií a netvoří jej pouze

odkazy na prameny a literaturu, ale obsahuje i samostatné analytické pasáže, což dodává práci charakter vědeckého diskursu a zároveň prozrazuje autorčinu schopnost rozlišovat mezi „dějovou“ a „episodickou“ rovinou historického textu. Tím práce opět splňuje a i překračuje požadavky na diplomovou práci. Na druhé straně by práce bývala vyžadovala ještě jednu jazykovou korekturu: některé jazykové prohřešky a přehlédnuté překlepy „věty vytržené z kontextu“ při četbě vadí.

Celkově řečeno, práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci na FF UK, v některých svých aspektech přináší nové interpretace, a lze ji proto **doporučit k obhajobě**.
Klasifikuji ji známkou

prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.

Praha 24. ledna 2007